

Welkom: geschenken met een knipoog

Om geschenken duurzamer te maken is de eerste stap om erover te babbelen. Zo raken mensen geïnteresseerd en wordt het thema mee op een voetstuk gezet. Het doet altijd deugd om te merken dat verschillende mensen al mooie initiatieven nemen om ergens in hun verhaal duurzaamheid op te nemen.

Theorie achtergronden

Bio afbreekbaar/composteerbaar/recycleerbaar

Biologisch afbreekbaar

Alle verpakkingen zijn in principe biologisch afbreekbaar, maar de tijd dat het kost voordat ze volledig afbreken, varieert sterk. Dit hangt af van factoren zoals het materiaal waaruit de verpakking is gemaakt en de omgevingsomstandigheden waarin het wordt weggegooid. Een plastic verpakking is bijvoorbeeld ook biologisch afbreekbaar, echter duurt het miljoenen jaren voordat een plastic verpakking is afgebroken.

Composteerbaar

Bij composteerbare verpakkingen is het nodig dat de klant bewust gemaakt wordt dat de verpakking in de compostbak hoort. Nadeel: niet iedereen bezit een compostvat en de verpakkingen verdwijnen zo makkelijk bij restafval. Hierover in dialoog gaan en duidelijke communiceren is belangrijk.

Composteerbare verpakkingen zijn een duurzaam alternatief voor conventionele verpakkingen. Ze zijn gemaakt van natuurlijke materialen, zoals aardappelen, suiker, cellulose, maïszetmeel of suikerriet. [Micro-organismen](#) zoals bacteriën en schimmels kunnen deze materialen afbreken tot natuurlijke stoffen. Dit vermindert de hoeveelheid afval en zorgt voor minder CO₂-uitstoot in het milieu.

Een composteerbare verpakking moet volgens de norm binnen 12 weken voor meer dan 90% afgebroken zijn, waarbij het overblijfsel niet groter mag zijn dan 2 mm.

Het gebruik van composteerbare verpakkingen brengt vele voordelen met zich mee. Niet alleen verminderen ze de hoeveelheid afval op stortplaatsen, maar ze kunnen ook worden omgezet in waardevolle compost, wat de bodemgezondheid bevordert en bijdraagt aan een duurzamere toekomst. Door te kiezen voor composteerbare verpakkingen kunnen bedrijven hun ecologische footprint verkleinen en positief bijdragen aan het milieu en de samenleving als geheel.

Recyclebaar

Recyclebare verpakkingen zijn doelbewust ontworpen om verzameld, gerecycled en vervolgens opnieuw gebruikt te worden als grondstoffen voor nieuwe producten. Materialen zoals glas, papier, karton, metaal en bepaalde kunststoffen kunnen worden gerecycled, waardoor de noodzaak voor nieuwe grondstoffen en energie wordt verminderd. Deze verpakkingen spelen een essentiële rol in het verminderen van de hoeveelheid afval die naar stortplaatsen gaat. Daarnaast dragen deze verpakkingen bij aan het behoud van natuurlijke hulpbronnen.

Recyclebare verpakkingen bieden diverse voordelen, waaronder het verminderen van de vraag naar nieuwe materialen, het minimaliseren van de negatieve impact op het milieu en het bevorderen van een circulaire economie. Door te kiezen voor recyclebare verpakkingen kunnen bedrijven hun ecologische impact verkleinen en actief bijdragen aan een duurzamere toekomst.

Kortom, recyclebare verpakkingen zijn een cruciaal onderdeel van een milieubewuste aanpak voor bedrijven en consumenten. Hierbij wordt recycling gestimuleerd, afval wordt verminderd en natuurlijke hulpbronnen worden behouden.

Wat is duurzaamheid precies

Een duurzaam product is bij zijn levensloop van productie tot en met verwerking als afval niet nadelig voor het grotere systeem, dit soort productie kan lang doorgaan, en is dus duurzaam.

Qua verpakkingen kan je daarom met heel veel oplossingen werken.

Het doel is vooral, de geschenken moeten goed kunnen gepresenteerd worden, mogen dus niet breken en we mogen origineel uit te hoek komen qua verpakking. Originaliteit werkt nog sterker dan gewoonte geschenken.

Daarnaast blijkt ook dat de tijd die nodig is om iets open te maken bijdraagt aan de gelukservaring.

Praktijk

Daarin is het belangrijk om een onderscheid te maken tussen verpakkingen die in kleine hoeveelheden nodig zijn, vb. in huishoudens of verpakkingen die voor een grote dosis bedoeld zijn, vb. in winkels

Voor kleine hoeveelheden of als er ruimte is voor het maken van de verpakkingen

Eerste stap : Andere materialen sparen , vooral voor beperkte verpakkingen

Ga uit van, wat kan ik gebruiken dat ik al heb, om opnieuw te gebruiken

Dozen die je eerder al kreeg als geschenkverpakking, mooie dozen waarin vb dranken in zaten.

Je eigen : sjaaltjes, stoffen servetten, tafellakens, zakdoeken, washandje, rolletjes wc papier, kaasdoosjes, eierdoosjes, luciferdoosjes, broodzakken, koffer, boek, kledij,

kunnen perfect dienen als verpakking. Die verpakkingen keren nadien gewoon terug naar de eigenaar. Een aantal verpakkingen worden nu al teruggebracht, denk daarbij aan glazen bokalen, flessen, plateau van kaasplank.

Een oud boek kan vb. mooi zijn om een bon in weg te stoppen. Een gerecycleerd lint maakt het af

In het verleden hebben we eens een workshop gegeven om juwelen te maken met wegwerpmateriaal, daarbij werd er gekozen voor vb. brickverpakkingen, waarvan de binnenkant de buitenkant werd. Ook daar kunnen weer draagtasjes mee gemaakt worden

Voor grote hoeveelheden;

Nodig : voldoende materiaal om mee te werken + tijd en mogelijkheid om die te verwerken

Er is op verschillende plaatsen heel veel afval dat eigenlijk een nieuw leven kan krijgen. Afval : resten bij productie, overschotten. Delen die normaal wel in de papierslag of elders verwerkt worden en die toch nog een eigen leven kunnen krijgen.

Glazen bokalen

Met schroefdeksel : kostprijs vanaf € 0.8 voor grotere hoeveelheden

Praktisch voor voedingsmiddelen, wordt nu al in de praktijk toegepast

Papieren zakjes

Via uitgelezen tijdschriften, Aandacht voor type tape.

Ook bladzijden van boeken kunnen gebruikt worden

Papieren restafval

In de Winkel Verteles (Mechelen) werken ze met afvalbladen van een drukkerij.

Kranten (vb. deze die niet verkocht werden, of 1 maal gelezen binnengebracht) zouden ook kunnen als verpakking : aandacht voor de inhoud op de bladzijden

Wat met verwerking van oud papier ?

Dit is dan wel upcycling, maar het vraagt ook energie en materialen om van het oude papier nieuw te maken. En ook hier gaat het net als bij de andere papieren verpakking over materialen die daarna gesorteerd worden om te her verwerken, maar niet als dusdanig opnieuw kunnen gebruikt worden.

Uitzondering is natuurlijk : de zakjes die vb uit steviger papier gemaakt worden, vb; blz van tijdschrift FLOW en zo dichtgemaakt zijn dat je ze nog kan gebruiken

Stoffen

Verwerkt tot zakjes. Stoffen doeken om furoshiki verpakking mee te realiseren.

Kledij :

Broekspijpen, hemdsmouwen, om flessen wijn in te verpakken. Het blijkt dat in de kringloop (kortrijk andere ook?) een over aanbod is van broeken.

Ervaringen / voorbeelden uit de praktijk

° Klanten vragen nu zelfs al naar de stoffen verpakking als ze een upcycled zakje krijgen.

Ik kreeg ook de vraag of ik zelf furoshiki stoffen te koop had.

Ik vraag statiegeld voor de doeken, zodat die ook eerder terugkeren. Qua bewerking laat ik dan eens om de zoveel tijd de teruggebrachte doeken met eigen stoomfunctie reinigen om ze daarna opnieuw te gebruiken.

° Doorzichtige boxen met statiegeld

In Nederland zag ik klanten terugkeren naar de bakker met een plastic taartdoos

In principe kunnen voor alle voedingswaren dit principe gebruikt worden

° Glazen bokalen :

Glas is een perfecte recipiënt voor voeding ook. Voordeel, het geschenk is zichtbaar zoals ook bij celofaan en de beschenken worden in de bokaal bijeen gehouden.

In sommige biowinkels wordt 0,25 euro gerekend als statiegeld voor bokalen van yoghurt. Voordeel : bokalen zijn al gekend als terugbrenggoed, klanten kunnen de bokalen ook zelf gebruiken voor een ander doel.

Bijkomend voordeel : glas is ook een drager van verf om een persoonlijke toets aan het geschenk te geven. Na bakken blijft de verf ook zitten na wassen.

Wat met celofaan?

Op welk moment is het echt nodig om dit qua hygiëne vb te gebruiken?

Heeft het een bepaalde functie? Dat kan zijn het bijeenhouden van materialen.

Daarvoor kunnen andere oplossingen gezocht worden : touwtje, mandje (met statiegeld)

Als het nodig is om hygiëne redenen dat vb. voedingsmiddelen verpakt worden, dan zijn specifiek daarvoor geschikte materialen nuttig. Bokalen, grote doorkijkdozen,

Stoffen zakjes met doorkijk vb. type gordijnstoffen.

Mensen komen ook al vanzelf stoffen brengen, via een oproep. Mogelijk worden ook bij naaiateliers stuken weggegooid.

Of het gaat om de doorkijk van materialen : dan zijn bokalen, weckpotten, glazen een fijne optie.

Nadelen, struikelblokken

° Bij werken met (rest)stoffen : Niet alle verpakkingen zijn uniform omdat de stoffen dat ook niet zijn. Een label of vb. een bladwijzer kan dan helpen.

Een oplossing is ook om het katoen een kleurbad te geven, zodat de verpakking uniform is met de stijl en kleuren van de winkel, dan werken met natuurlijke verven of kleurstoffen;

° Geschenken zijn anders dan brood of taart die je voor jezelf haalt, de mensen die het geschenk krijgen, wonen niet altijd in dezelfde buurt en dan is het plan dat de gever ook de verpakking weer meeneemt. Dat is nog niet perse een gewoonte, maar dat kan wel een gewoonte worden.

Oplossing : demonstreer het gesprek om de verpakkingen terug te vragen, of maak een label waarop dat duidelijk vermeld is.

Hoe de geschenken afwerken? Versieren?

Iets herkenbaars aan de geschenken hangen?

Stukken uit de natuur die kunnen gedroogd worden. Creaties met natuur

Het Huis van De vreemde Eend : bladwijzers met een specifieke mooie boodschap

Verder :

Potloden : lange tijd bruikbaar, Soms ruimen mensen hun huis op en brengen een grote hoeveelheid daarvan naar de kringloop.

Decoratie bloemen geknipt uit oude tijdschriften.

Jij bent mijn favo-RIETJE : daarbij een rietje gebruiken in de verpakking

Een eigen gedicht, een quote, een slogan waar jouw bedrijf voor staat,

De papieren zakjes, de bladzijden uit boeken kunnen met een stempel gepersonaliseerd worden

Specifieke vragen vanuit de groep

Hoe bewaar je koekjes/wafeltjes best voor verkoop?

Glazen bokaal, blikken dozen die terugkeren en waar dus statiegeld op zit

Link : bedrijf dat composteerbare verpakkingen maakt.

Belangrijk : composteerbare verpakkingen zijn bedoeld om binnen de 12 weken ook gecomposteerd te zijn. Dwz dat er waarschijnlijk korter op de bal moet gespeeld worden met stock

Extra theorie aanvulling vanuit externe hoek

Er zijn zeker verschillen van mening ivm polypropyleenfolie, de balans afval geschenk verpakking en de rest vb. tov van houten kistjes, katoen, jute, linten, rieten mandjes...

We zien ook een tendens in cadeauverpakkingen met 'natuurlijke materialen', bloemzaadjespapier, stropapier, composteerbaarheid etc. Een objectieve houding daarover vraagt een goeie studie

Ivm Cellofaan : dat wordt in elk geval niet gerecycleerd.

De eerste vraag is natuurlijk of verpakking nodig is?

Als het transparantie folie is ziet de ontvanger van het kadootje direct wat het is, dus hoeft er geen blinkie blinkie folie rond, tenzij er meerdere kadootjes zijn.

Alternatieven PE folie (mag bij PMD en wordt gerecycleerd), maar dat geeft 'goedkope' look...

Ivm gebruik onbedrukt papier is ook een studie nodig om een goed zicht te krijgen op de energie en materiaal kost om oud papier vb. te herwerken tot nieuw.

Waarom al dan niet geen composteerbare materialen gebruikt worden ook dat vraagt extra info,

Opeetbare verpakking zijn ook een piste om over na te denken

